

Waterbewust bouwen: wijziging Bouwbesluit en Drinkwaterbesluit

Steeds vaker komen in Nederland perioden voor van droogte en verminderde beschikbaarheid van water als bron voor drinkwater. Drinkwater is essentieel voor de Nederlandse volksgezondheid, welzijn en welvaart. Bewust en verantwoord gebruik van drinkwater draagt bij aan het zekerstellen van de toekomstige drinkwatervoorziening. De drinkwaterbedrijven zetten zich daarom in voor vermindering van het gebruik van drinkwater voor doeleinden waarvoor drinkwater niet strikt noodzakelijk is. Dat vraagt om maatregelen en instrumenten gericht op vermindering van het (drink)watergebruik en op gebruik van alternatieve waterbronnen, met name regenwater/huishoudwater. Het gebruiken van meer regenwater, en dus minder drinkwater, voor huishoudelijke doeleinden moet wettelijk mogelijk worden gemaakt.

Het grootste deel (70%) van het Nederlandse drinkwater wordt gebruikt door huishoudens. In huis is het (in beginsel) niet nodig om drinkwater te gebruiken voor doeleinden zoals toiletspoeling, besproeiing van de tuin, autowassen etc. Maar op dit moment is de toepassing van regenwater voor huishoudelijke toepassingen vaak niet toegestaan in de Drinkwaterregelgeving.

Daarnaast is in de bouwregelgeving nog geen voorziening getroffen voor gemeenten om bij nieuwbouw en verbouw eisen te stellen aan individuele en/of collectieve regenwateropvang en -gebruik. In Vlaanderen is dit wel in regelgeving vastgelegd. Voorbeelden in Vlaanderen tonen aan dat gebruik van regenwater gecontroleerd mogelijk is voor bijvoorbeeld toiletspoeling en wasmachines en dat daarmee een substantiële hoeveelheid drinkwater wordt bespaard.

Aanpassing van zowel het Bouwbesluit als het Drinkwaterbesluit is nodig om bredere toepassing van regenwater voor huishoudelijk gebruik mogelijk te maken.

1. Bouwbesluit

Vewin pleit ervoor om -ten behoeve van vermindering van het drinkwatergebruik- in het Bouwbesluit / Besluit Bouwwerken Leefomgeving de mogelijkheid te creëren voor gemeenten om via maatwerkregels voorzieningen af te dwingen voor opvang van en gebruik van regenwater (waterbewust bouwen). Hierbij kan concreet gedacht worden aan het stimuleren of verplichten van het aanbrengen van particuliere en/of collectieve ondergrondse regenwateropvang en daaraan gekoppelde installatie(s) voor het gebruik van regenwater voor een limitatief aantal toepassingen. De toegestane huishoudelijke toepassingen van regenwater betreffen in Vlaanderen: toiletspoeling, schoonmaak, kleding wassen, auto wassen en besproeiing. Voor het overige watergebruik is drinkwaterkwaliteit voorgeschreven.

Het is noodzakelijk om aan (het aanbrengen van) deze voorzieningen en installaties goede centraal vastgelegde normeringen, certificering en toezicht/controlen te verbinden, die in onderliggende regelingen nader moeten worden uitgewerkt. De volksgezondheid is hierbij het primaire belang.

Het aanbrengen van voorzieningen voor ondergrondse regenwateropvang en gebruik van regenwater in en rondom het huis gaat gepaard met aanzienlijke (meer)kosten. Om de installatie hiervan te stimuleren is een tegemoetkoming in de kosten vanuit de overheid opportuun. Dit zou, vergelijkbaar met de stimuleringsregeling voor zonnepanelen, via een btw vrijstelling op de aanschaf en installatie van een voorziening voor regenwateropvang en -gebruik kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast is vanwege de hoge aanschafkosten en zeer lange terugverdientijd een aanvullende stimuleringsregeling “waterbewust bouwen” zeer wenselijk.

Bouwbesluit

- ▶ Pas het Bouwbesluit (hoofdstuk 5) /Besluit bouwwerken leefomgeving (afdeling 3.4 en 4.4) aan zodat gemeenten via maatwerkregels de mogelijkheid krijgen tot het geven van aanwijzingen en verplichtingen kunnen opleggen tot waterbewust bouwen op zowel individueel perceelniveau als op collectief/wijk niveau door de aanleg van regenwateropvang- en gebruikssystemen.
- ▶ Leg daarbij in onderliggende regelgeving vast hoe de volksgezondheid is geborgd via normering/certificering van de voorziening voor regenwateropvang en -gebruik en hoe en door wie daarop wordt toegezien.
- ▶ Stimuleer de aanleg van voorzieningen voor regenwateropvang en -gebruik door de aanschaf en installatie vrij te stellen van btw.
- ▶ Stel een aanvullende stimuleringsregeling “waterbewust bouwen” in om de hoge aanschafkosten en lange terugverdientijd deels te compenseren.

2. Drinkwaterbesluit

Om huishoudelijk gebruik van regenwater mogelijk te maken moet niet alleen het Bouwbesluit / Besluit bouwwerken leefomgeving worden gewijzigd maar moeten ook in het Drinkwaterbesluit meer mogelijkheden worden gecreëerd om regenwater op te vangen en moeten de regels voor het toepassen van regenwater/huishoudwater worden verruimd.

Daarnaast ontbreekt in het Drinkwaterbesluit op dit moment een grondslag die het mogelijk maakt om in huis water te hergebruiken. Denk daarbij aan hergebruik van douchewater (regeneratiedouches) en gebruikt drinkwater voor toiletspoeling.

Ook hier geldt dat het noodzakelijk is om aan (het aanbrengen van) deze voorzieningen en installaties voor regenwatergebruik en hergebruik goede centraal vastgelegde normeringen, certificering en toezicht/controlen te verbinden, die in onderliggende regelingen nader moeten worden uitgewerkt. De volksgezondheid is hierbij het primaire belang.

Drinkwaterbesluit

- ▶ Pas het Drinkwaterbesluit (artikel 5) aan zodat voor de productie van huishoudwater ook regenwater opgevangen van verharde oppervlakten kan worden gebruikt.
- ▶ Pas het Drinkwaterbesluit (artikel 4) aan zodat het gebruik van regenwater voor meer toepassingen dan alleen toiletspoeling mogelijk wordt gemaakt onder garantiebepalingen t.a.v. de volksgezondheid.
- ▶ Voeg in het Drinkwaterbesluit (artikel 5) een grondslag toe voor hergebruik van water voor een limitatief aantal huishoudelijke toepassingen.
- ▶ Leg daarbij in onderliggende regelgeving vast hoe de volksgezondheid is geborgd via normering/certificering van de voorziening voor regenwateropvang en -gebruik en voor hergebruik van water en hoe en door wie daarop wordt toegezien.

Meer informatie:

Hendrik Jan Ijsinga
070 3490 887
ijsinga@vewin.nl

Vewin

Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T (070) 3490 850
info@vewin.nl
www.vewin.nl